

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRMEZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET
ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Feliről szerkesztés és kiadótalpon

B E T E G H P Á L

ELŐVETÉSI DIJAK: Egyszer 8 kor, Félóra 4 kor, Negyed óra 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági ügyelők tagok és közfoglalkozók egyszer 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közséi és körjegyzőinek 5 kor., a tanító-pártára 10 fillér. Megjelen hetenként egyszer: vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHGH PÁL könyvtárakadéms, könyvtárolató és könyvtárolató (Könyvtárolató).

és hirdetések információk. — Kérleknek nem adnak vissza.

Hivatalos hirdetések: 100 szög minden szö 4 fillér, azonnali 2 fillér, magánhirdetések 12 m. könt 4 fillér, többeszer kiadású 4 fillér, közértesítő 12 m. könt 4 fillér. — Bélyegző 100 szög 6 fillér. Nyitár sor 1 kor. Hirdetés és nyitár-díj előre fizetendő. — Hirdetés és lap cseréje előzetesen megbeszélendő.

hivatalos és lap cseréje előzetesen megbeszélendő.

A szülőkhöz!

A szülői kebelnek legdrágább, legféltettebb kincse: gyermeke. Ennek az életé fölött öröklik a bölcsőtől a sírig az édes, jó anyja. Ennek a jövőjét fáradoz, végzi nehéz munkáját az édes atya. Mennyi álmatlan éjszakát szerez, hányszor fogja el aggodalom a jó szülők szívé: hogy vajon sikerül-e gyermekükből becsületes, munkás, szerető, jó embert nevelni. Olyan embert, a ki akár kezével, akár pedig észével dolgozozik is, képes legyen egy önmagának, mint a társadalomnak javát munkálni.

Most éppen, midőn nemskára az iskolák falai egyidőre bezárulnak, sok gondot okoz a gyermeke boldogságát elváró szülőnek, hogy tulajdonképpen melyik is lenne a legjobb ut, a legbiztosabb irány, a melyen gyermeke haladva, egy olyan pályához juthat: a hol nagának meglegedéssel, boldog életet biztosít: a mely pályán, ha hajamai vezették arra, tisztességes megélhetést, tisztességes nevet vívhat ki magának.

A tudományos pályára készülni már vannak elegendő. Boldog boldogultat is keresi boldogságot. Keresi mondom, de nezzük csak, hányan érik el azt? ... Most a tehetség hiánya, máris a szülők szűzességére és a családi életben beállott különféle csapások, hányszor nem gátolják meg éppen akkor az ifjút a tovább haladásban, midőn már előre a boldogságának csaknem minden útja zárva van igazán! Igen sok ifjú emberek, különösen a szegényebb sorstársak, a kik a tudományos pályára szánták magukat, — az élete hasonlít ama hajóhoz, a mely éppen akkor jut víznyitra, vagy a melyt éppen hullámait éppen akkor rocskolnak szét, midőn már már közeledik a cöllyöz. Így esetekben az ifjú szívének mennyi édes reménye, a szülői kebelnek mennyi gondosan ápolat vágya semmisül meg egyszerre.

Azért édes, jó szülő, a ki gyermekeit boldogságában találod fel a te boldogságodat, tedd

a kezdetet a szivódré s lelkes meli megfontolással válassz. meg a pályát, a melyre gyermekeket szántad.

Figyeld meg már kis korától kezdve gyermekeid lelki életét. Hallgassál meg szíves dobhárson, kísért figyelemmel hajlamait. A gondviselő isten a szerető szülőknek nem késik új-mutatóval Biztosan kijelöl az irányt, a melyen haladva — szülői lelkednek legnagyobb önméremre — gyermekeid jövőének biztos alapját rakhatod le.

Nagyraérvás sohase vezérelni gyermekeid pályaválasztásában. Bizonyos, hogy a ki nagyot marnok, keveset fog. Kicsiny kort keress, a melyben gyermekeidnek munkálkodnia kell s ha istentől gyermekeid szép tehetségekkel van megadva, a zsenialitás utat fog magának. Láttuk, hogy a tulipános láda festésével a „Krisztus Pálus elől”-ig hosszú, külsőteljes az ut, de nem megközelíthetetlen.

Ma, midőn kesergő szívet látjuk, hogy a tudományos pályára szánt gyermekek, a kiért annyit fáradoztunk, a kiért feláldozott vagyományunkat, a kiért többi gyermekeink szábjából elvontuk a falatot — s még se jut állásukhoz, haszon nem mint végezt ember is már-már készült pénzcseregyűjtőnkre szorult: valóban inné pelda arra, hogy mióta elég volt az „urhalanság”-ból arra, hogy mióta gyermekeinkkel! Rövid idő alatt, kevés költséggel nevelhetünk gyermekeinkből embert a sok legnemesebb értelmében; a kinek bár sokat kell igaznania, de igazságszeren juttatnia mindig. elmaradhatatlannal a tiszta öntudat, a nemesen érző szív és a becsületesen gondolkodó lélek.

Kicsiny ügy-e bár a kör, a melyben az iparos ember él? ... Aztán a szülők sem dicsőkedhetnek holmi monoklis úrfiakkal! Sokkal több gondot, sokkal több keserűséget okoznak azok a monoklis fráterek a szülői kebelnek, mint azok a szerény iparos ifjak, a kik kis körben becsületes munk-

álkodnak, meg kevés keresményükből is juttatják egy pár fillért az éleget, munkára képtelenül ráll szülőknek!

Mindenkinek az élete a ragyogó nap nem lehet, hogy az egész mindenséget bevilágíthassa. Elegetjünk meg azzal, ha gyermekeink kis, szerény munkakörben élve: becsületesül, lelkesedéssel tölti be hazaátját. A tudós fejek csak a tervrajz készült meg a hatalmas, monumentális épületeknek, mely akár a világ végéig papíron maradna, ha a munkás kezek, az ipar emberei föl nem emelnék azt.

Innen azután nemzetünk szebb jövőjét is hiába tervezgetjük, hiába okoskodunk, ha arra való iparos nemzedéket ipart nem teremtetünk. Elhanyagolt iparunk föllendítésére, ha jó magyartokunk valják magukat, szánuik oda gyermekeink testi és lelki erőit. A mult legyen példát most, hogy a tudományos pályán, éppen a tul-produktúra s így aristokratikus gondolkodásmóddal mint vontuk el ifjúságunkat az iparos pályától: a hol pedig a testi és lelki épég, a munkalevél vagyon biztosít, kedvesse teszi az életet.

Az állam által oly nagy áldozattal fenntartott ipari szakiskoláinkban az éle és mód meg van arra adva, hogy a szülők rövid idő alatt, úgy szolván: legyen juttathassák gyermekeiket kenyérkeresethez. A tehetségesebb ifjaknak meg éppen azt nyit, hogy a szakiskolából kilépve, felsőbb iskolákban művészre képezze ki magát. Miert kéne a szülők ezen iskolákba adni gyermekeiket? ...

Talán csak nem azért, mert nagyokan állónak tartják, hogy gyermekeikből egy tisztességes iparos válnék? ... Ha így volna, bizony csak sajátjuknak kellene különben minden főrés és nemese főgokony népünk gondolkodásmódját.

Spallor József

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

Az ibolyák.

A „Székely-Udvarhely” szerzői tárczája.

Írta: Fülöp Lajos.

A beteg természet vége felé járta, Lassu vonaglásal készült a halálra. Dágyadozó fényo reszelt a réteken, Minden kis virágot megcsókol édesen. Buzgónak intenek a beteg virágok, Mintha már éreznék, egyezzen szíjok. Panaszos nyögésűk jár a szél a fák. Egy-egy lélek dal is — tetőt, faradt szánym. A halál egyfeléne egyre jobban édes ... Istennem, teremted, be szomorú élet!

És eljött: a Tél havas mezeiben, Fagyos tekinteten a lét ősszerében. Zúzmarrás szakállal haragosan rázza, S fehér hószennel teríti a világra. Nehez, sűrű ködben vész el a szemhatár. Csak elveto szállong egy-két kősa madár. Kemény jégpánczélla zárkózik a patak, Alig-alig csörtet, amint töze halad. Zörögve jár a szél a csupasz erdőben, Majd súvítve nyargal át a homokozón. Siralmas nótája csak ritkán ér véget ... Istennem, teremted, be szomorú élet!

A halál nem egyéb egy szebb élet álma, Ez a vígasztalás ringat a halálba. A romlalmaznak is megvan a repkénye, Sir fölött is virraszt a szívnék reménye. Elelre két majd az, ami most enyészett, Új tavaszra ébred a meghalt természet.

El is jött a tavasz: az Életnek lelke, Teremtő erejét a földre lelhet. S mint valami édes, búvós villanyáram Bejár minden zugot fénylo napsugárban. Rügyfakasztó csókál szíj a fakról-fakra. Zöld lombot, virágot tűz fel minden ágra. Megindul a patak régi csaszka kedvelő, Megtelik a berek víj, dalos seregell. Egyhe, szelid napfény bejárta a rétet, Tarka szönyegekkel van be halmoz, bércezt, Kiből it is — ott is zengő öröm ája. Szapordók egyre a patakot nyíj. Az élet anyjának tündérpánczéllal halad, Boldog megragyasztó kört örömkönyve fakad. S könyvélből, melyek a földre pernek: Mosolygó, kékszemű ibolyák teremnek.

Vég szó.

Még csak egy szó — egyetlenegy — S aztán, örökre hallgatok ... Ma meg dalok kezd az ... Holnap már sóhajom se hallhatod. Ma meg álmodni búvós baltala Tükkölő fényárral övez, Holnap már megtérők a várás, S egész valód a multba vész.

Ragyogó, fényes ábránd — ifjú, Mossolygó, tiszta szerelem: — Egy eltűn a halotti ejben, Hogy emléke se maradj fenn! Eltűn jövendőnk fényes álma, A mit oly nagy gondallal sző ... S melyet egy újabb szerelemmel, Oly hamar s könnyen feledél ...

Eltűn minden — minden, mi egykor Még a szep multra valiana ... S nem fogja tudni senki meg, Hogy szeretők egymást valaha ... Önvéd se bántath, hogy búsgott Fogadalmi szentül, igazán — ... Nem tartad meg? — Éneke a hiba! Búhalmazz megintán.

Aláestem a fényes pelenzöl, A hová lelked helyezett: De te, mit sem vesztél ezzel? — Kérdés ki, onn lelkedet ...! Feloldott-e végképp énem, A gyönyörűl töltöt pohár? Vagy lesz idő, hogy kívánczozva Lelked a multba visszarjár?

Oh, ne! Bár sohse lenne vágyad Visszatrúlni a mult idő! Hogy ne ismerhesd a kínos érzést: Azt a sóvárgót, epedőt ...! Bár lelked megismerse nyugalmat, Szíved ohajtolt édemet, Hogy föl ne szakgads fájdalommal! Lelekem hegedő sebet.

S most még egy szó — egyetlenegy S aztán — följár haligatok! Ma meg kimondom, hiszen töltem Ezt többé sohse hallhatod! Régen tudtál hoz, ha sejtetém, E szót az egyelnyegyet: Ma legbe vész, bár egy zokogom: „Szereletem!” — Szeretlek! ...

Barly Ida.

Lapunk mai számához egy félv melléklet van csatolva.

